

2026 Yılı Anadoludakiler Kırsal Kalkınma Mali Destek Programı

Sıkça Sorulan Sorular

Proje alanında gerçekleştirilecek inşaat yapımı program bütçesinde uygun maliyet midir?

Projenin uygulanması için mutlaka gerekli olması ve ajans tarafından sağlanan mali desteğin %30'unu geçmemek koşuluyla, küçük ölçekli yapım işleri uygun maliyettir.

İnşaat proje çizim çalışmaları için bu destek programından yararlanılabilir mi?

Proje bütçesinin belirlenmesi, proje çiziminin yapılmasının ardından netleşeceği için, projenin başarılı bulunabilmesi açısından proje çiziminin başvuru öncesi tamamlanması beklenmektedir. Yalnızca "proje çizimi"ni kapsayan projeler ise programa uygun değildir.

Proje faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinde kullanılacak elektrik, su, haberleşme, ısınma gibi maliyetler proje bütçesine yansıtılabilir mi?

Bahsedilen giderler toplam proje bütçesinin %2'sini geçmeyecek şekilde götürü bedel olarak "İdari Maliyetler" başlığı altında proje bütçesine dâhil edilebilir.

Proje ortakları ve iştirakçileri hangi kurum/kuruluşlardan seçilebilir?

Program başvurusu yapılacak projelerde ortak ve iştirakçi zorunluluğu bulunmamaktadır. Uygun başvuru sahipleri başvuru rehberinde listelenmiş olup uygun başvuru sahibi olan kurumlardan herhangi birinden olmak üzere en az bir ortak ile sunulan projelere değerlendirme aşamasında ortakların projeye sağlayacağı katkıya bağlı olarak değişen derecelerde ek puan verilebilecektir. İştirakçi olarak ise rehberde listelenen başvuru sahiplerine ek olarak, uygun başvuru sahipleri dışındaki kurum ve kuruluşlardan da proje paydaşları (özel sektör firmaları, başvuru sahibi listesinde belirtilmeyen kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları vb.) belirlenebilir.

Proje kapsamında istihdam edilecek personelin maaşları bütçeye yansıtılabilir mi?

Proje kapsamında istihdam edilecek yeni personelin brüt maaşları/ücretleri, ilgili personelin projedeki katkısı net bir şekilde açıklanmak ve başvuru rehberindeki limitleri (proje bütçesinin %10'u) aşmamak kaydıyla proje süresince bütçeye yansıtılabilir. Dolayısıyla yeni istihdam edilecek personelin maaşları bütçede yer alabilir. Bu durumda bahse konu personelin istihdamının proje destek sözleşmesi imzalandıktan sonra gerçekleşmiş olması gerekmektedir. İstihdamların proje sonrasında da devam ettirilmesi beklenmektedir.

Başvuru sahibi tarafından ödenecek olan personel giderleri eş finansman olarak mı kabul edilecektir?

Başvuru sahibi kurum ve proje ortağı kurumlarda hâlihazırda istihdam edilen kişilerin maaşları (projede görev alacakları süre oranında – yarı zamanlı, kısmi zamanlı vb.-) başvuru sahibi veya ortakların projeye sağlayacakları eş finansman tutarına dâhil edilemez. Eş finansmanın nakdi olması esastır.

KAYS'a proje ile ilgili kısmi girişler yaptığımızda (bütçe kalemleri dâhil) bu girişleri proje tamamlama işleminden önce değiştirmek, güncellemek mümkün müdür?

Sisteme giriş yaptıktan sonra başvuruyu tamamlama butonuna tıklamadığınız sürece güncelleme yapabilirsiniz. Burada dikkat edilmesi gereken husus KAYS'a giriş yapıldığında önceki girişin güncellenebilmesi için üst menüde "Başvuru İşlemleri"nin altında "Başvuruları Listele" kısmına

tıklanması ve girişı yapılan projeye tıklanarak güncelle butonunun seçilmesidir. “Başvuruyu Tamamla” butonuna tıklanmadığı sürece proje bütçesi dâhil projenin bütün bileşenleri güncellenebilir.

Proje kapsamında kullanılacak araç alımı uygun maliyet midir?

Proje kapsamında plakayla tescil edilerek kullanılan araçların (traktör, kamyon, kamyonet, biçerdöver, kepçe vb.) bütçede yer alması uygun değildir. Bu sınıfa dâhil olmayan araçlar proje bütçesine dâhil edilebilir.

Kooperatif yöneticileri ve denetçileri proje kapsamında istihdam edilirse, maaşları destek tutarından karşılanabilir mi?

Kooperatifle herhangi bir şekilde ilişkili kimselerin, unvanı ne olursa olsun proje kapsamında istihdam edilerek ödemelerinin Ajanstan talep edilmesi mümkün değildir. Kooperatif yöneticileri ve denetçilerinin proje kapsamında istihdam edilmesi uygun değildir.

Kooperatifler kâr amacı güden veya kâr amacı gütmeyen ortaklıklardır. KDV’nin projeden karşılanabilmesi için kooperatiflerin kâr amacı gütmeyeceklerine dair bir genel kurul kararı almaları gerekir mi?

KDV, uygun başvuru sahibi tüm kooperatifler için uygun maliyettir. Genel kurul kararına gerek yoktur.

Bir kurum en fazla kaç başvuruda bulunabilir? Aynı kurum kaç projede ortak olarak yer alabilir?

Başvuru sahibi, bu program kapsamında Doğu Marmara Kalkınma Ajansı’na en fazla iki (2) projesi için başvuruda bulunabilir ve bir (1) projesi için destek alabilir. Her iki başvurusu da başarılı bulunursa, seçim hakkı başvuru sahibine bırakılır. Başvuru sahipleri için belirtilen bu limitler proje ortaklıklarını kapsamamaktadır. Bir başvuru sahibi kurum, dilediği sayıda projede ortak olarak yer alabilir.

Kur artışı sebebiyle artan maliyetler proje bütçesi artırılarak karşılanabilir mi?

Kur artışı dolayısıyla oluşan maliyet artışları başvuru sahibinin sorumluluğundadır. Bu konuda ajanstan ek bir destek talep edilemez.

Kooperatif/birliklerin yetkili yönetim organının alacağı kararda, MARKA adı geçmeli midir? Birçok kooperatif "AB projeleri, Kalkınma Ajansları Projeleri, Tarım ve Orman Bakanlığı Projeleri kapsamında mali destek başvurusu yapmaya yetkilidir" şeklinde karar almışlar. Kararda, Kalkınma Ajansları ifadesi yeterli midir, yoksa MARKA adı geçmeli midir?

Karar metninde Doğu Marmara Kalkınma Ajansı ve 2026 Yılı Anadoludakiler Kırsal Kalkınma Mali Destek Programı ifadelerinin kullanılması uygun olacaktır. Karar metnini destekleyici belgeler arasındaki imza sirküsünde bulunan yetkililerin imzalamış olması gerekmektedir.

Kooperatif karar defterleri noter onaylı mı olmalıdır?

Karar defterinin noter onaylı olması gerekli değildir.

Kooperatif karar defterlerinin taranıp sisteme yüklenmesi yeterli midir?

Taranıp sisteme yüklenmesi yeterlidir, projenin başarılı bulunması durumunda Ajans evrak teslimi esnasında defterin aslının ibrazını talep edebilir. (Ayrıca sisteme yetkililerin imza sirküleri yüklenecektir.)

Bir kooperatifin proje kapsamında aldığı makine veya ekipmanları koyabileceği kendine ait bir binası ya da yeri yok ise köy tüzel kişiliğinden makine - ekipmanları muhafaza etmek için bir yer kiralaması yapabilir mi? Kiralama uygunsa, proje bütçesine kira gideri olarak yansıtılabilir mi?

Kiralama gideri hiçbir şekilde proje bütçesine yansıtılamaz.

E-imzası olmayan başvuru sahiplerinin işlemleri, elden evrak vererek proje sonuna kadar devam ettirilebilir mi?

E-imzası bulunmayan başvuru sahipleri ıslak imza ile süreci yürütebilir.

Proje kapsamında danışmanlık ücretlerini proje bütçesine yansıtabilir miyiz?

Proje uygulama, faaliyetlerin takibi, satınalma süreçleri, evrak ve raporların hazırlanması vb. amaçlara yönelik danışmanlık ücretleri proje bütçesine yansıtılamaz. Projeye konu alandaki teknik hususlarda detaylı bir şekilde gerekçelendirilmek kaydıyla teknik danışmanlık kalemlerine bütçede yer verilebilir.

Danışmanlık bedeli için azami hizmet bedeli sınırlaması mevcut mudur?

Danışmanlık bedeli için bedel sınırlaması olmamakla beraber, alınacak hizmet ile hizmet bedeli arasında tutarlı bir ilişki olması ve piyasa koşullarına uygun olması önem taşımaktadır. Temin edilecek hizmetin içeriğinin açıkça tanımlı olması gerekmektedir. Piyasa limitlerinin üzerinde belirlenmiş danışmanlık hizmet talepleri projenin reddedilmesine sebep olabilir.

Proje başlamadan önce satın alınmış veya sipariş edilmiş ekipmanlar bütçeye dâhil edilebilir mi?

Hayır. Satın alınmış ya da siparişi verilmiş ürünlerin projeniz kapsamında finanse edilmesi mümkün değildir. Proje başlangıcından önce yapılan hazırlık çalışmalarının ve diğer faaliyetlerin maliyetleri bütçeye dâhil edilemez.

Mali Destek Programı kapsamında hazırlanacak projemizde yapım işlerine konu olan arsanın mülkiyeti tarafımıza ait değildir. Başvuru sahibi, söz konusu arsa / arazinin mülkiyetine kendisi mi sahip olmalıdır yoksa kiralama veya tahsis gibi bir durum söz konusu mudur?

Başvuru sahibi yapım işlerine konu olacak arsanın mülkiyetine sahip olmayabilir. Ancak kiralama yapılacak ise kira sözleşmelerinin uzun süreli olması projenin sürdürülebilir olması açısından önemlidir.

Destek yararlanıcısı proje kapsamında edindiği makine ve ekipmanları kaç yıl süre ile satamaz ve bölgeden çıkartamaz?

Yürütülen programlar kapsamında alımı desteklenen alet, teçhizat, yazılım, malzeme ve sistemler ile yapımı gerçekleştirilen tesislerin mülkiyeti ve bunlar üzerindeki fikri mülkiyet hakları yararlanıcıya aittir. Yararlanıcının, sözleşme kapsamında sağlanmış tesis, makine, ekipman, teçhizat ve diğer malzemelerin, proje süresince ve projenin sona ermesinden itibaren 3 (üç) yıl süreyle üzerinde üçüncü kişi lehine aynı ya da şahsi hak tesis edemeyeceği ve projede belirtilen iş yeri dışında kullanamayacağı, aksi halde destek miktarının iki katı tutarında Ajansa tazminat ödeyeceği hususu sözleşmede yer alır.

Programa özel başka bir bütçe kuralı var mı?

Ana yatırım konusu güneş enerjisine dayalı enerji sistemleri kurulumu ve bungalov yapımı olan projeler Program kapsamında desteklenmeyecektir. Ana yatırım konusu olmadığı projelerde güneş enerjisi sistemleri kurulumuna ilişkin maliyetlerin toplam proje bütçesinin %40'ını geçmemesi gerekmektedir.

İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması'na (SEGE) göre ilçelerin gelişmişlik kademesi proje değerlendirmesinde dikkate alınacak mı?

Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan "2022 İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması"na (SEGE) göre üçüncü, dördüncü, beşinci ve altıncı kademedede yer alan TR42 ilçelerinde uygulanacak proje başvurularına, değerlendirme aşamasında ek puan verilecektir. Söz konusu ek puanlara ilişkin detaylar başvuru rehberinde yer almaktadır.

81 İl 81 Ürün Programı nedir ve bu program kapsamında belirlenen ürünlerle ilgili hazırlanan projelere ek puan verilecek mi?”

“Anadoludakiler: 81 İl 81 Ürün Programı”, her ilin özgün ürünlerinin belirlenmesini, bu ürünlerin katma değer potansiyelinin ortaya konulmasını ve üretimden pazarlamaya kadar uzanan değer zincirinin bütüncül bir yaklaşımla güçlendirilmesini amaçlayan stratejik bir girişimdir. Program kapsamında; ürünlerin markalaşma ve yenilikçilik kapasitelerinin geliştirilmesi, paydaşlar arası iş birliğinin artırılması, üretim altyapısının iyileştirilmesi ve sürdürülebilir izleme mekanizmalarının kurulması hedeflenmektedir.

TR42 Bölgesi illeri için; Kocaeli’nde Kandıra Hindisi, Sakarya’da Yaban Mersini ve Geyve Ayvası, Düzce’de Konuralp Pirinci, Bolu’da Mengen Peyniri ve Yalova’da Aronya olarak belirlenmiştir. Bu çerçevede söz konusu ürünlerin üretimi ve ticarileştirilmesine yönelik projelere ilave puan verilecektir.